

Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Pwyllgor Archwilio (Mawrth 2024)

Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru

Cynnwys

1 Cyflwyniad

2 Negeseuon Allweddol i Sylw'r Pwyllgor Archwilio

Atodiad A: Perfformiad y Contract

Atodiad B: Dangosyddion Perfformiad

Atodiad C: Diffiniadau Sicrwydd a Dosbarthiadau Risg

Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus

Cwblhawyd ein gwaith yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus ac mae'n cydymffurfio â'r Safonau Rhyngwladol ar gyfer Arfer Archwilio Mewnol Proffesiynol.

Crynodeb Gweithredol

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor Archwilio mewn perthynas â'r cynnydd a wnaed yn erbyn y Cynllun Archwilio Mewnol ar gyfer 2023/24 ac yn dwyn eich sylw at faterion sy'n berthnasol i'ch cyfrifoldebau fel aelodau o'r Pwyllgor Archwilio.

Mae'r adroddiad cynnydd hwn yn rhoi crynodeb o weithgarwch Archwilio Mewnol ac yn cydymffurfio â gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus.

Darperir adroddiadau cynhwysfawr sy'n manylu ar ganfyddiadau, argymhellion a champau gweithredu y cytunwyd arnynt i'r sefydliad, ac maent wedi'u cynnwys ym mhapurau'r Pwyllgor Archwilio. Yn ogystal, adroddir ar y sefyllfa ddilynol gyfunol o bryd i'w gilydd i'r Pwyllgor Archwilio.

Mae'r adroddiad cynnydd hwn yn ymdrin â'r cyfnod 1 Rhagfyr i 29 Chwefror 2024.

3 Crynodeb Gweithredol

Adolygiadau Archwilio 2023/24

Mae'r adolygiadau canlynol wedi'u cwblhau:

- TG – Rheolaethau Sefydliadol Seiber (Sicrwydd Cymedrol)

Er bod yr adolygiad wedi nodi rhai meysydd o arfer da, roedd cyfleoedd hefyd i gryfhau rheolaethau mewn nifer o feysydd allweddol gan gynnwys llywodraethu seiber a diwylliant, rheoli digwyddiadau, rheoli trydydd partïon, dogfennaeth, adroddiadau risg a sicrwydd.

- Adolygiad Rheolaethau Prosesu Trafodol Ariannol Allweddol (Sicrwydd Sylweddol)

Ar y cyfan, roedd system dda o reolaeth fewnol ar waith a gynlluniwyd i gyflawni amcanion y system, fodd bynnag, nodwyd rhai meysydd i'w gwella. Mae tystiolaeth gynhwysfawr bod rheolaethau ariannol yn gweithredu'n gadarn o fewn y sefydliad, a chanfuwyd meysydd o arfer da yn y rhan fwyaf o achosion o'n profion samplu a'n hadolygiad o'r ddogfennaeth.

- Rheoli Risg – Rheolaethau Craidd (Ddim yn berthnasol)

Nododd ein hadolygiad fod angen nifer o welliannau i ddogfennaeth prosesau rheoli risg. Nid oedd rolau a chyfrifoldebau mewn perthynas â rheoli risg wedi'u diffinio'n glir, roedd hyn yn cynnwys y broses uwchraddio risg drwy'r strwythur llywodraethu. Dylid adolygu a diwygio'r ddarpariaeth hyfforddiant bresennol. Dylid nodi anghenion hyfforddiant rheoli risg yn glir ar gyfer yr holl staff ac mae angen eglurhad ar drefniadau ar gyfer monitro cydymffurfiaeth. Mae prosesau ar gyfer sicrhau bod risgiau'n cael eu nodi, eu hadolygu'n gyson, eu sgorio, eu cofnodi a'u monitro ar draws y sefydliad yn gofyn am

ddatblygiad pellach. Nid yw trefniadau llywodraethu ar gyfer adrodd sicrwydd yn erbyn risgiau dirprwyedig yn cael eu hamlinellu'n glir. Er bod y risgiau strategol yn cael eu hadrodd i Banel Gweithredol yr Awdurdod Tân, mae angen datblygu prosesau ar gyfer adrodd yn rheolaidd i'r Awdurdod Tân ar brif risgiau ac asesiadau ar effeithiolrwydd prosesau rheoli risg y sefydliad.

- Menter Twyll Genedlaethol (NFI) (Ddim yn berthnasol)

Cadarnhaodd MIAA yr ymchwiliwyd i bob achos o baru ac ni nodwyd unrhyw achosion o dwyll neu ordaliad. Mae'r ymchwiliad bellach ar gau.

Mae'r adroddiadau llawn wedi'u cynnwys ar wahân ym mhapurau'r Pwyllgor Archwilio.

Dilyniant

Rydym wrthi'n dilyn hynt yr argymhellion a godwyd yn ystod 2023/24 a bydd diweddariad yn cael ei ddarparu yn y Pwyllgor Archwilio nesaf ym mis Mehefin 2024.

Newidiadau i'r Cynllun Archwilio

Gofynnir am gymeradwyaeth y Pwyllgor Archwilio ar gyfer unrhyw ddiwygiadau i'r cynllun gwreiddiol ac fe'u hamlygir ar wahân isod i hwyluso'r broses fonitro.

Nid oes unrhyw gynigion ar hyn o bryd i ddiwygio'r cynllun archwilio a gymeradwywyd.

Gwerth Ychwanegol

Digwyddiadau

- [Arweinyddiaeth sy'n Wybodus ynghylch Trawma \(23 Chwefror 2024\)](#)
- [Hyfforddiant a Mentora: Dywedwch Lai, Gofynnwch Fwy! \(14 Mawrth 2024\)](#)

Mae'r digwyddiadau yn rhad ac am ddim i bob cleient a gellir archebu lle drwy glicio ar y ddolen uchod neu drwy ein gwefan www.miaa.nhs.uk a chlicio ar Events.

Atodiad A: Perfformiad y Contract

Mae Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (PSIAS) yn datgan 'Rhaid i'r prif swyddog gweithredol archwilio ddarparu barn archwilio fewnol ac adroddiad blynyddol y gall y sefydliad eu defnyddio i lywio ei ddatganiad llywodraethu.'

Isod ceir trosolwg cyflawni ar gyfer Barn eich Pennaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 23/24:

Maes Archwilio	Barn y Pennaeth	Cytuno TOR	Statws	Lefel Sicrwydd	Adrodd i'r Pwyllgor Archwilio
Rheolaethau Craidd Rheoli Risgiau			Cwblhawyd	Amh.	Mawrth 2024
Systemau Ariannol Allweddol			Cwblhawyd	Sylweddol	Mawrth 2024
Y Fenter Twyll Genedlaethol (NFI)		Amh.	Briffio Cychwynnol – Cwblhawyd Adroddiad Llawn - Cwblhawyd	Amh.	Rhagfyr 2023 Mawrth 2024
Cyflogres a Rheoli Presenoldeb			Cwblhawyd	Sylweddol	Rhagfyr 2023
TG – Rheolaethau Sefydliadol Seiber			Cwblhawyd	Cymedrol	Mawrth 2024
Dilyniant					
C1		Amh.	Cwblhawyd gan Archwilwyr Cyngor Conwy	Amh.	Mehefin 2023
C4		Amh.	Ar y gweill	Amh.	Mehefin 2024

Maes Barn y Pennaeth Archwilio	Cytuno ar TOR	Statws	Lefel Sicrwydd	Adrodd i'r Pwyllgor Archwilio
Wrth gefn – Cymorth a Chanllawiau Gwerth Ychwanegol				
Adolygiad Polisi a Gweithdrefn Polisi chwythu'r chwiban, Gwrthdwyll a Llygredd ac Anrhegion a Lletygarwch	Amh.	Cwblhawyd	Amh.	Amh.

Os nad ydyn ni'n gallu sicrhau digon o ddyfnder neu gwmpas oherwydd amgylchiadau y tu hwnt i'n rheolaeth, efallai y bydd angen i ni roi rhybudd ar gyfer barn ac egluro effaith hyn a beth fydd yn cael ei wneud i adfer y sefyllfa yn y dyfodol.

Atodiad B: Dangosyddion Perfformiad

Prif fesur perfformiad eich archwilydd mewnol yw'r allbynnau sy'n deillio o'r gwaith a wnaed. Mae'r canlynol yn darparu gwybodaeth am ddangosyddion perfformiad i gefnogi'r Pwyllgor wrth asesu perfformiad Archwilio Mewnol.

Elfen	Amllder Adrodd	Statws	Crynodeb
Cyflwyno Barn y Pennaeth Archwilio Mewnol (Cynnydd yn erbyn y Cynllun)	Pob Pwyllgor Archwilio	Gwyrdd	Dim materion i'w hadrodd
Cyflwyno Holiadur Boddhad Cleientiaid ar ôl cwblhau pob archwiliad.	Mae pob adroddiad terfynol yn cynnwys holiadur ar gyfer adborth cleientiaid	Gwyrdd	
Canran yr argymhellion a godwyd y cytunir arnynt	Pob Pwyllgor Archwilio	Gwyrdd	
Canran yr argymhellion sy'n cael eu gweithredu	Adroddir ar ddilyniant ddwywaith y flwyddyn	Gwyrdd	
Staff Cymwysedig	Blynyddol	Gwyrdd	Mae gan MIAA weithlu cymwys ac amrywiol iawn sy'n cynnwys 75% o staff cymwys.
Ansawdd	Blynyddol	Gwyrdd	Mae MIAA yn gweithredu systemau i safonau ansawdd ISO. Mae'r Asesiad Ansawdd Allanol, a gynhelir gan CIPFA, yn rhoi sicrwydd o gydymffurfiaeth MIAA â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus. Mae MIAA yn cydymffurfio â Chod Moeseg Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus.

Atodiad C: Diffiniadau Sicrwydd a Dosbarthiadau Risg

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
Uchel	Mae system gref o reolaeth fewnol sydd wedi'i chynllunio'n effeithiol i gyflawni amcanion y system, ac mae rheolaethau'n cael eu cymhwyso'n gyson ym mhob maes a adolygir.
Sylweddol	Mae system dda o reolaeth fewnol wedi'i chynllunio i fodloni amcanion y system, ac mae rheolaethau'n cael eu cymhwyso'n gyson ar y cyfan.
Cymedrol	Mae system ddigonol o reolaeth fewnol; fodd bynnag, mewn rhai meysydd mae gwendidau o ran dylunio a/neu gymhwyso rheolaethau'n anghyson yn peryglu cyflawni rhai agweddau ar amcanion y system.
Cyfyngedig	Mae'r system o reolaeth fewnol dan fygythiad gan fod gwendidau wrth ddylunio a / neu gymhwyso rheolaethau yn anghyson yn peryglu cyflawni amcanion y system.
Dim	Mae system annigonol o reolaeth fewnol gan y gallai gwendidau mewn rheolaeth a/neu ddiffyg cydymffurfio cyson â rheolaethau arwain at fethu â chyflawni amcanion y system, neu eu bod eisoes wedi arwain at hynny.

Sgôr Risg	Rhesymeg Aseu
Critigol	Gwendid rheoli a allai gael effaith sylweddol nid yn unig ar amcanion y system, swyddogaeth neu broses ond hefyd ar gyflawni amcanion y sefydliad mewn perthynas â: <ul style="list-style-type: none"> • defnydd effeithlon ac effeithiol o adnoddau • diogelu asedau • paratoi gwybodaeth ariannol a gweithredol ddbynadwy • cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.
Uchel	Gwendid rheoli sydd wedi neu sy'n debygol o gael effaith sylweddol ar gyflawni amcanion allweddol y system, swyddogaeth neu broses. Nid yw'r gwendid hwn, er bod effaith fawr ar y system, swyddogaeth neu broses, yn cael effaith sylweddol ar gyflawni amcanion cyffredinol y sefydliad.
Canolig	Gwendid rheoli <ul style="list-style-type: none"> • sy'n cael effaith isel ar gyflawni amcanion allweddol y system, swyddogaeth neu broses; • sydd wedi golygu bod y system, swyddogaeth neu'r broses yn agored i risg allweddol, ond mae'r tebygolrwydd y bydd y risg hon yn digwydd yn isel.
Isel	Gwendid rheoli nad yw'n effeithio ar gyflawni amcanion allweddol y system, swyddogaeth neu broses; fodd bynnag, byddai gweithredu'r argymhelliad yn gwella rheolaeth gyffredinol.

Cyfyngiadau

Dim ond y materion a ddaeth i'n sylw yn ystod ein gwaith archwilio mewnol yw'r rhai a godir yn yr adroddiad hwn, ac nid ydynt o reidrwydd yn ddatganiad cynhwysfawr o'r holl wendidau sy'n bodoli, nac o'r holl welliannau y gallai fod eu hangen. Er bod pob gofal wedi'i gymryd i sicrhau bod yr wybodaeth yn yr adroddiad hwn mor gywir â phosibl, yn seiliedig ar yr wybodaeth a ddarparwyd a'r ddogfennaeth a adolygwyd, ni ellir rhoi gwarant gyflawn o ran y cyngor a'r wybodaeth a gynhwysir yma. Nid yw ein gwaith yn rhoi sicrwydd llwyr nad yw gwallau, colled na thwyll materol yn bodoli.

Mae'r cyfrifoldeb am system gadarn o reolaethau mewnol ac atal a chanfod twyll ac afreoleidd-dra arall yn parhau i fod ar y rheolwyr ac ni ddylid dibynnu ar waith a gyflawnir gan archwiliad mewnol i nodi'r holl gryfderau a gwendidau mewn rheolaethau mewnol, na dibynnu arno i nodi pob amgylchiad o dwyll neu afreoleidd-dra. Mae gweithredu ein hargymhellion yn effeithiol ac yn amserol gan reolwyr yn bwysig ar gyfer cynnal system reoli fewnol ddibynadwy.

Mae adroddiadau a baratowyd gan MIAA yn cael eu paratoi at eich defnydd chi yn unig ac nid yw MIAA na'r archwilwyr yn cymryd cyfrifoldeb i unrhyw gyfarwyddwr neu swyddog yn rhinwedd eu swyddogaeth unigol. Ni dderbynnir cyfrifoldeb i unrhyw drydydd parti gan nad yw'r adroddiad wedi'i baratoi ar gyfer, ac nid yw wedi'i fwriadu ar gyfer, unrhyw ddiben arall ac ni fydd gan berson nad yw'n barti i'r cytundeb ar gyfer darparu Archwiliad Mewnol unrhyw hawliau o dan Ddeddf Contractau (Hawliau Trydydd Partïon) 1999.

Anne-marie Harrop

Cyfarwyddwr Sicrwydd Rhanbarthol

Ffôn: 07920 150313

Cyfeiriad e-bost: Anne-marie.harrop@miaa.nhs.uk

Angharad Ellis

Uwch Reolwr Archwilio

Ffôn: 07469 378328

Cyfeiriad e-bost: Ann.ellis@miaa.nhs.uk